

مروری بر مبانی فکری شیعه

استاد محمد جواد مغینه
ترجمه: شهاب کاظمی

کتاب نیستان

مفنیه، محمدجواد.

مروری بر مبانی فکری شیعه دوازده امامی /

تألیف محمدجواد مفنیه؛ ترجمه شهاب کاظمی.

تهران: کتاب نیستان، ۱۳۹۰.

ISBN: 978-964-337-648-2

شیعه امامیه - عقاید.

اثنا عشر - شیعه - دفاعیه‌ها و ردیه‌ها.

کاظمی، شهاب، مترجم.

BP ۲۱۱/۵/م ۵م ۱۳۹۰

۲۲۷/۲۱۷۲

۲۲۷.۷۰۹

مروری بر مبانی فکری شیعه

محمدجواد مفنیه

مترجم: شهاب کاظمی

طرح جلد از نرگس نیکویی

کتاب نیستان

چاپ اول ۱۳۹۰ ۱۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۷-۶۴۸-۲

لیتوگرافی: گرافیک گستر

چاپ و صحافی: کانون‌چاپ

تلفن: ۲۲۶۱۲۴۴۳-۵

۳۸۰۰ تومان

ارتباط با شما: پیام کوتاه ۳۰۰۰۸۵۵۲

www.neyestanbook.com

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	الإثنا عشرية
۱۴	فرقه‌های اسلامی
۱۵	بحث خلافت
۱۹	اساس تشیع
۲۱	خلفاء دوازده گانه
۲۳	فرقه‌های شیعه دوازده امامی
۲۶	عقاید شیعه دوازده امامی
۲۹	امام مهدی منتظر (ع)
۳۱	تفاوت شیعه امامیه و اهل سنت
۳۷	اجتهاد از نظر شیعه و اهل سنت
۴۰	متعه در فقه اهل سنت و شیعه امامیه
۴۲	صلوات بر پیامبر و خاندانش
۴۳	تاریخ سیاسی شیعه امامیه

- تاریخ فرهنگی شیعه امامیه..... ۴۴
- سرزمین‌های شیعی..... ۴۵
- مروری بر نقش اهل بیت (ع) در تشیع..... ۴۹
- جایگاه اهل بیت در نظر مسلمانان..... ۵۱
- روش رسول خدا (ص) با اهل بیت..... ۵۲
- اخلاق اهل بیت..... ۵۴
- رنج و مشقت اهل بیت (ع)..... ۶۱
- مصیبت بزرگ کربلا و تأثیر آن بر شیعه..... ۶۵
- عنایت شیعه به کلمه «حسین»..... ۶۶
- علم امام علی بن ابیطالب (ع)..... ۶۸
- قضایات امام علی (ع)..... ۷۶
- علم امام جعفر صادق (ع)..... ۷۸
- علم شیعی و امام صادق (ع)..... ۸۱
- علم کلام و توحید..... ۸۱
- علم اخلاق و امام صادق (ع)..... ۸۲
- تفسیر و امام صادق (ع)..... ۸۳
- فقه شیعه امامیه..... ۸۴
- روش امام صادق (ع) در قانون گذاری..... ۸۵
- حریت..... ۸۶
- مساوات..... ۸۶
- تحریم بهره برداری کردن از دیگران..... ۸۷

۸۷.....	اباحه و حلال
۸۸.....	ذمه
۸۹.....	قاعده الاقرب فالاقرب
۹۱.....	گذری بر زندگی محصومین (ع) در اسلام
۹۲.....	محمد مصطفی (ص)
۹۴.....	جنگ‌های رسول خدا (ص)
۹۵.....	نامه‌های رسول خدا (ص)
۹۷.....	اخبار غیبی پیامبر اسلام (ص)
۹۸.....	اخلاق و رفتار پیامبر اسلام (ص)
۹۹.....	رحلت پیامبر اسلام (ص)
۱۰۰.....	حضرت فاطمه الزهراء (ص)
۱۰۲.....	امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (ع)
۱۰۴.....	برخی از ویژگی‌های علی (ع)
۱۰۴.....	شهادت علی (ع)
۱۰۶.....	امام حسن بن علی (ع)
۱۱۱.....	امام حسین بن علی (ع)
۱۱۲.....	حسین (ع) کیست ؟
۱۱۸.....	امام زین العابدین (ع)
۱۲۰.....	عبادات و اخلاق امام زین العابدین (ع)
۱۲۸.....	امام محمد باقر (ع)
۱۳۲.....	امام جعفر صادق (ع)

۱۳۲.....	گفتار دانشمندان درباره امام صادق (ع).....
۱۳۵.....	مناقب امام جعفر صادق (ع).....
۱۳۸.....	امام موسی کاظم (ع).....
۱۳۸.....	مناقب امام موسی کاظم (ع).....
۱۴۰.....	همراه با علی بن یقطین.....
۱۴۱.....	هشوا بهارون الرشید.....
۱۴۳.....	امام علی بن موسی الرضا (ع).....
۱۴۳.....	مناقب امام رضا (ع).....
۱۴۸.....	امام محمد الجواد (ع).....
۱۵۲.....	امام علی الهادی (ع).....
۱۵۲.....	همراه با متوکل.....
۱۵۴.....	مردی که شیعه شد.....
۱۵۶.....	امام حسن عسکری (ع).....
۱۵۶.....	مناقب امام حسن عسکری.....
۱۵۷.....	تفسیر امام حسن عسکری از قرآن.....
۱۵۸.....	جعفر کذاب.....
۱۶۱.....	امام محمد بن حسن، مهدی منتظر (ع).....
۱۶۲.....	غیبت امام مهدی (ع).....
۱۶۴.....	فهرست منابع.....

شرح حال و زندگانی استاد «محمد جواد مغنیه» در کتب تراجم، آن چنان که شایسته شأن و منزلت این شخصیت بزرگ می‌باشد، ذکر نشده و این امر باعث گمنامی ایشان در بین عامه مسلمانان و در بعضی مواقع در بین علماء گردیده است.

استاد «محمد جواد مغنیه» در سال ۱۳۲۲ هـ.ق در خانواده «آل مغنیه» که به فضل و دانش شهرت دارند، در قریه «طیردبا» از قُراء جبل عامل لبنان به دنیا آمد. مردم جبل عامل که جبل جلیل نیز نامیده می‌شود، از اقدم ناس در تشیع اند. تنها برخی از مردم مدینه در تشیع از آنان قدیمی ترند.^۱ مرحوم «مغنیه» سال‌های اولیه عمر خود را در همان روستا سپری نمود، سپس دروس مقدماتی را نزد شیوخ قریه فرا گرفت. از آن‌جا که ایشان حوزه علمیه نجف اشرف را مأمّن مناسبی برای بحث و تحقیقات علمی خود یافت، بدانجا مهاجرت نمود و از محضر پر فیض اساتید و

دانشمندان بزرگی از جمله «سید حسین الحماوی» که در عصر خود از علماء برجسته نجف به شمار می‌رفت کسب فیض کرد.^۱

استاد «محمد جواد مغنیه» پس از مدتی عزم بازگشت به جبل عامل را نمود و پس از بازگشت در قریه خود به پژوهش، تحقیق و تدریس علوم دینی پرداخت، تا این که به عنوان حاکم شرع در بیروت تعیین گردید. وی سپس سمت مشاورت عالی محکمه شرعی را بر عهده گرفت و در این سمت مشغول انجام وظیفه شد.

«شیخ محمد جواد مغنیه» در سال‌های آخر عمر خود جهت کسب علم و تدریس به حوزة علمیه قم مهاجرت نمود و چند سال نیز در آنجا به تحقیق، پژوهش و تدریس علوم حوزوی از جمله تفسیر قرآن پرداخت که حاصل تلاش‌های او ده‌ها اثر ارزشمند در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی می‌باشد. وی بعد از مدتی مجدداً به بیروت بازگشت و در نهایت در ماه محرم سال ۱۴۰۰ هـ.ق در همان جایی حق را لبیک گفت و پیکر مطهرش پس از سالیان متبادی تلاش و کوشش و خدمت به غنی‌سازی فرهنگ پر بار اسلام جهت تدفین به جوار مرقد مطهر حضرت امیر المؤمنین علی (ع) به نجف اشرف انتقال یافت و در همان جا به خاک سپرده شد.^۲

استاد «محمد جواد مغنیه» گرچه مفسری قرآن پژوه بوده، اما ابعاد علمی ایشان و اعتقاد راسخ وی به مبانی فکری تشیع، از وی شخصیتی

۲- اعیان الشیعه جلد ۹، ص ۲۰۵.

۱- اعیان الشیعه جلد ۹، ص ۲۰۵.

برجسته در علم کلام، به ویژه مباحث امامت و جانشینی پیامبر اکرم (ص) ساخته است. آثار کلامی وی در توحید و وحدانیت خداوند، رسالت حضرت ختمی مرتبت و اثبات علمی و عقلانی خلافت آل ابیطالب (ع) گواهی صادق در اثبات ادعا می‌باشد.

وی در کتاب «فلسفه الولایه» و «مع الشیعه الامامیه» به مباحثی در اثبات اصول اعتقادی مذهب تشیع و حقانیت جانشینی امام علی (ع) پرداخته و ابعاد علمی، شخصیتی، مبارزاتی و تقدیم در اسلام آن امام همام در کتاب «فضائل الامام علی ابن ابیطالب (ع)» مورد بررسی قرار داده است.

کتاب حاضر ترجمه و برگردان نوشتار آن مرحوم تحت عنوان «الانثا عشریة و اهل البیت (ع)» می‌باشد. نظر به اهمیت موضوع و حجمه‌هایی که هر روز پا به فزونی نهاده و مبانی فکری و اعتقادی شیعه امامیه را هدف قرار می‌دهد، ترجمه این کتاب در دستور کار قرار گرفت. پس از مطالعات اولیه و چندین مرتبه مرور اجمالی و تفصیلی متن، کار ترجمه آغاز و در برگردان سعی بر آن شد تا با استفاده از واژه‌های مرسوم و ادبیات مطلوب، متنی سهل و آسان در موضوع ولایت و امامت به جامعه حق طلب به ویژه جوانان کنجکا و حقایق و واقعیات اسلام تحت عنوان «مروری بر مبانی فکری شیعه دوازده امامی» تقدیم شود.

منبع مورد ترجمه، مجموعه مطالب استاد «محمد جواد مغنیه» است که تحت عنوان کلی «الشیعه فی المیزان» و طی چند مجلد توسط مؤسسه دارالکتب الاسلامی در سال ۱۴۲۵ هـ ق به طبع رسیده است. علاوه بر متن حاضر، مجموعه مختصری که به زندگی چهارده معصوم (ع)

پرداخته بوده و از طرف آن استاد فرزانه به طبع رسیده است، ضمیمه کتاب «الاثناعشرية و اهل البيت (ع)» گردید. امید آن که توانسته باشیم حق مطلب را طبق آنچه مرضی رضای خداوند است اداء کرده باشیم.

«الحمد لله الذی هدانا لهذا و ما كنا

لنهدی لولا ان هدانا الله»

اول رمضان المبارک ۱۴۳۱ - ۲۱ مرداد

ماه ۱۳۸۹

شهاب کاظمی